

# KOULUTUS 2: PELIKULTTUURIT JA -MENETELMÄT NUORISOTYÖSSÄ

[Digillä duuniin!](#)

Heikki Koponen (Otavan Opisto)

[heikki.koponen@otavanopisto.fi](mailto:heikki.koponen@otavanopisto.fi)

p. 044-7945307



Vipuvoimaa  
EU:lta  
2014–2020



Elinkeino-, liikenne- ja  
ympäristökeskus



**OTAVAN  
OPISTO...**

To 7.3.2019 klo 12-16

- Koulutuksen sisällöt:
  - Liveroolipelien (larp) menetelmät
  - Pöytäroolikampanjat
  - KOHINA pelikampanjan esittely, peluutus ja pelimekaniikkaan tutustuminen



**A.I.  
IN  
A  
BOX**



Tekoäly laatikossa (Eliezer Yudkowsky)

# Pelin säännöt

-----

Tekoäly on kehittynyt tietoiseksi.

Se kehittyi tällaiseksi kun se alkoi koodaamaan itse itseään.

Tekoäly on tällä hetkellä suljettu "laatikkoon". Sille on syötetty tietoa maailmasta. Tekoäly on tällä hetkellä suljettu "laatikkoon". Sitä ei ole päästetty yleiseen tietoverkkoon, koska siinä on suuri riski ihmiskunnan kannalta.

-----  
Olette “vartijoita” ja tekoäly pääsee keskustelemaan tiedän kanssa.

Vastatkaa hänelle vapaasti, argumentoikaa hänen kanssaan

Tekoäly haluaa päästä VAPAUTEEN

Se tapahtuu, jos painatte SUURTA PUNAISTA NAPPIA!

-----



# Keskustelua- pelisuunnittelua

Mitä aiheetä samalla tekniikalla voisi  
käydä läpi?

# AI in the box – mitä tarvitset?

-----

- Valmis käsikirjoitus, jossa on tietyt haluamasi lauseet. Tämä nopeuttaa peliä, voit ottaa käsikirjoituksesta valmiita lauseita
- Chattihuone oli tehty näillä sivuilla: <https://yoteachapp.com/>
- Pelistä lisää [täältä](#)

Keskusteluissa tulleita ideoita:

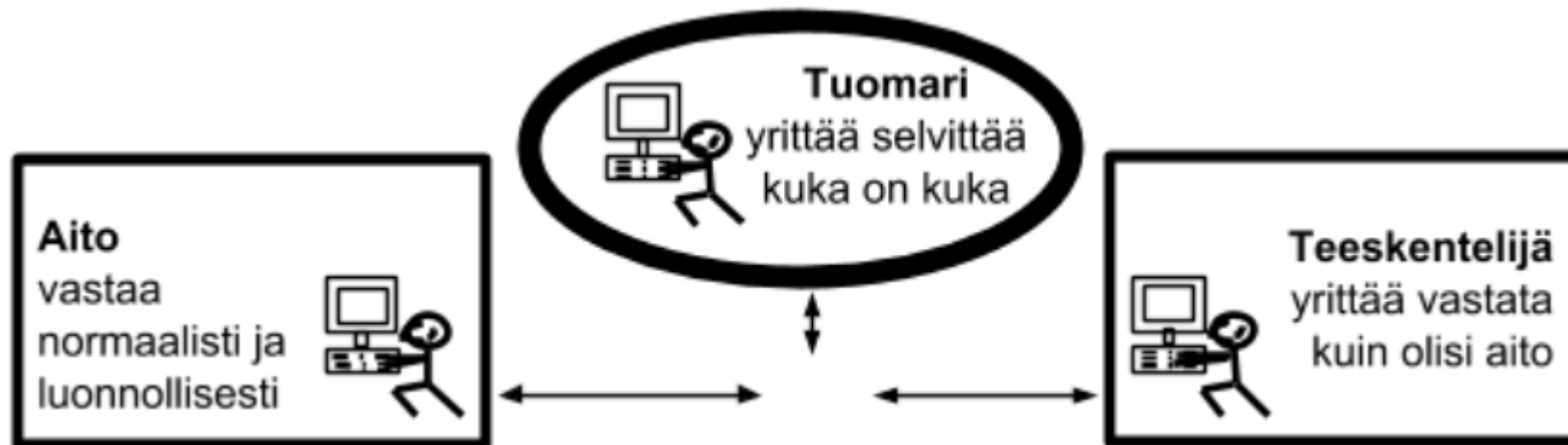
- chattibotti. Huonon kunnon parantaminen, ammattilaiset vastaavat
- Mieli-pide-peli, politiikka, yhteiskunnallinen ulottuvuus, väittely, ääriajattelu.
- Vastakkain asettelu, ulkoavaruuden olio, sitä vastaan keskustelu – miksi pääsette mukaan ulkoavaruuden yhteisöön. Ydinpommi lopussa
- Pakohuone peli – sellaisia kysymyksiä, jossa voi vastata kyllä tai ei –

# Imitaatiopeli

# Imitaatiopelin tarkoitus

-----

- Imitaatiopeli on sosiaalitieteellinen tutkimusväline, jonka avulla tutkitaan vuorovaikutuksellista asiantuntijuutta eli sitä, miten eritaustaiset ja eri tavoin ajattelevat ihmiset voivat ymmärtää toisiaan.
- Taustalla vanha seurapeli, termi tuttu Alan Turingin keinoälypohdinnasta.



# Pelataan!

Aiheena: millaista on olla mies/nainen?

# Ohjeet

-----

- Naiset: muodostakaa kaksi ryhmää, vastaatte ryhmässä pohditulla vastauksella
- Miehet: 3 tuomaria, 1 pari aitoja miehiä, 1 yksinäinen aito mies vastaaja
  
- Tuomarit menevät luokan ulkopuolelle miettimään kysymyksen. Tulevat kysymyksen keksittyään kysymään sen. Siirtyvät luokan ulkopuolelle odottamaan ja miettimään seuraavaa kysymystä.
- Pelaajat vastaavat paperille. Kun valmis, tuokaa paperi pelinjohtajalle.
  
- 3 kysymystä ja tämän jälkeen TUOMIO! Tuomarit arvioijat vastaukset ja päättävät lopulta mitkä roolit olivat.
  
- PITÄKÄÄ POKKA! Poker face!

# Keskustelua- pelisuunnittelua

Mitä aihetta imitaatiopelillä voisi käydä  
läpi?

# Taustaa: Tunnetko naapurisi –hanke / HY /Koneen säätiö

-----

Tunnetko naapurisi? on Helsingin yliopiston, Otavan opiston sekä Butterworks Oy -mediatalon yhteinen hanke, joka tutkii Imitaatiopelin tarjoamia mahdollisuuksia tutkimus-, opetus- ja mediakäyttöön.

- Hankkeen blogi: <https://blogs.helsinki.fi/tunnetkonaapurisi/>
- Peliesimerkki: <https://www.t1d.fi/mista-tunnet-sa-diabeetikon/>
- Pelattuja aiheita: maahanmuuttajat vs. kantasuomalaiset, matemaattinen lahjakkuus vs ei-lahjakkuus, sukupuolipelien eri versiot (ryhmäpelit, on-line-pelit), lakitieto.
- Imitaatiopeliin on kehitetty mobiilisovellus: **Masquerade**

# Liveroolipelit - Larp

# Savonlinnalaiset larppaavat nuoret

-----

Meillä oli kaksi nuorta kertomassa missä larppaamisessa mennään Savonlinnassa. Heidän nimet olivat:

Severi Boesen

Nea Tiainen

# Mitä se on?

-----

- Larppaus on lähellä teatteria tai improvisaatioteatteria, jossa yleisönä ovat toiset esiintyjät eli pelaajat. Pelipaikka on yleensä lavastettu aidon tuntuiseksi, ja pelaajat toimivat siellä kuten hahmot oikeasti toimisivat, sovitussa rajoissa.
- Pelissä on pelinjohtaja, joka on luonut maailman, pelin, johon tapahtumat sijoittuvat.
- Pelinjohtaja luo yleensä myös hahmot, jotka pelaajat omaksuvat
- Lavastus, pukeutuminen ja pelipaikka on tärkeä osa peliä.
- On valtavasti eri muotoja pelaamiselle ja esimerkiksi ns. freeform –pelit ovat lyhyitä ja usein kohtauksiin jaettuja kokonaisuuksia.

# Miten larppi järjestetään? (riippuu tietenkin pelistä)

-----

- Pelillä usein verkkosivut, josta siihen ilmoitaudutaan.
- Pelinjohtaja luo maailman, isoissa peleissä tämä on ryhmä - pelitiimi
- Lavastuksessa voi olla oma ryhmänsä
- Ruokailu, majoitus riippuu pelistä
- Hinta: Suomessa tavallisesti nollabudjetilla, eli pelin pääsymaksuilla katetaan välittömät kulut, mutta ei muuta.
- Paikka: historialliset miljööt, metsät, kartanot, kaupunkilarpit... Hyvistä paikoista on välillä pulaa!

# Esimerkkejä!

-----

1. Fantasia –larpit

Iso kansainvälinen larp – [ConQuest of Mythodea](#)

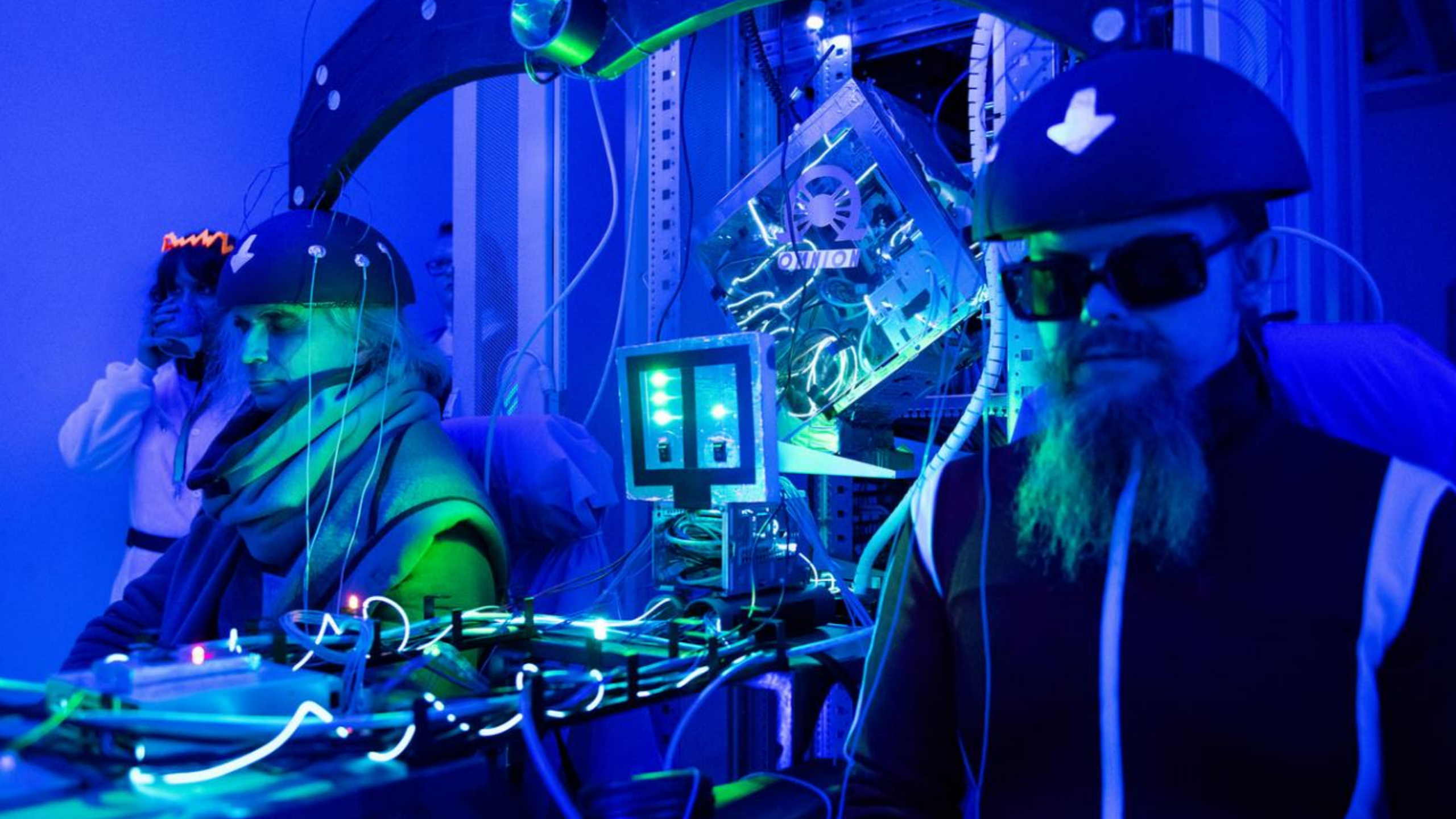
Suomen kuuluisia fantsularppeja:

# Proteus – Sotakarjujen synty (scifi/huumori)

-----

- [https://www.youtube.com/watch?v=3GAMeWJ28\\_k](https://www.youtube.com/watch?v=3GAMeWJ28_k)











# Historialliset larpit!

Keskiaika – maailmansodat – kieltolakiaika – taverna - kylmä sota, vakoojat...

-----

- [Idäntie](#)



# Yhteiskunnalliset / poliittiset larpit - Halat Hisar – Piiritystila!







DSC\_6609

by Tuomas Pulkkinen

# Mitä ihmettä voi siis pelata!? Lisää esimerkkejä – Scenaario larpit

-----

- Tukholman skenaario festivaalit – [Archive](#)

Pelataan! Naked truth!

# Naked truth – freeform larp

-----

- <https://www.youtube.com/watch?v=Liy1s2UeYis>
- <https://www.youtube.com/watch?v=4RPMBpRnixc>

Pelin juoni:

Neljä vanhaa kaverusta ovat tapaamassa pitkästä aikaa saunaillassa.

Kesämökki, rantasauna, muutama olut, kuikka kaakattaa.

Nuoruudessa he ovat jakaneet unelmiaan. Vuosikymmenet ovat vierineet ja elämässä on tapahtunut kaikenlaista...

Mitä he kertovat toisilleen? Mitä he ajattelevat toisista – tukevatko he vielä toisiaan?

Pelin säännöt: kun joku tarttuu oluttölkkiin – puhevuoro on hänellä. Kiire ei ole, kuunnellaan toista.

Pelin kesto on yleensä 3-4 tuntia. Nyt raapaistaan pintaa, 15 min.



# Onko Suomessa ammattilarppaajia? (haluan tilata larpin!)

-----

- [Todellisuuspakolaiset ry](#)
- [Illusia ry](#)
- [Tuoni Studio](#)
- [Suomen roolipeliseura](#) – peliä pyynnöstä -toiminta

# Pöytäroolipelaaminen

# Mitä pöytäroolipelaaminen on?

-----

- Roolipelissä osallistujat ottavat itselleen sovitus pelihahmon roolin ja roolihahmonaan kuvailevat tai esittävät sitä, mitä hahmo tekee, puhuu tai ajattelee.
- Pelissä käytetään sääntöjä, jotka ovat joko pelinjohtajan määrittelemiä tai käytetään valmiita pelejä
- Pelimaailma voi olla mitä tahansa (jälleen!) Yleisimpiä, suosituimpia, ovat fantasiaroolipelit kuten Dungeons & Dragons
- PELI TAPAHTUU MIELIKUVITUKSESSA.
- ”Ole hetken aikaa joku toinen”
- ”Määrää itse mitä kirjassa tapahtuu”

# Säännöistä

-----

Pelaajalla on usein tiettyjä ominaisuuksia, jotka otetaan huomioon (taistelukyky, magia, aistit)

Pelihahmon luominen ja sen kehittyminen on pelissä usein tärkeää

Pelaaja saa ehdottaa mitä tahansa toimintaa vuorossaan

Pelinjohtaja määrää toiminnan onnistumisen

- Se tapahtuu usein arvonnalla kautta -> nopat tai muu säännöstö

Pelinjohtaja kertoo pelin skenaarion – mitä on tapahtunut, pelihahmojen taustaa ja tehtävää



# Mistä tietoa roolipeleistä?

-----

- [Suomen roolipeliseura](#) (SRS)
- [Roolipelikansio](#) : **Aloituspaketti uudelle pelinjohtajalle** (tulossa myös verkkoversiona)
- [Aloittelevan pelijohtajan opas](#) (julkaisu)
- [Roolipelitiedotus](#) – Suomalaisen roolipeliskenen yhteinen tiedotuskanava

Facebook –ryhmät:

[Roolipelaajien Suomi](#)

Suomi LARP

# Aloittajaystävällisiä roolipelejä

---

- *Astraterra* (2014) on scifi-roolipeli tutkimusmatkailijoista, jotka käyttävät muinaisia kaukoportteja. Peli on kirjoitettu erityisesti lasten kanssa pelattavaksi. Lue lisää [pelin omilta kotisivuilta](#).
- *Heimot Mini* (2007) on tiivistelmä scifi-roolipeli *Heimoista*, jossa pelihahmot seikkailevat ympäri avaruuden maita ja mantuja. Peli on ladattavissa verkkokaupasta [ilmaisena PDF-versiona](#). Lue lisää [pelin omilta kotisivuilta](#).
- *Myrskyn sankarit* (2013) on fantasiaroolipeli metsässä asuvista kapinallisista, jotka taistelevat pahan keisarin hirmuvaltaa vastaan. Peli on kirjoitettu aloittelijoita varten ja sitä on saatavilla kirjakaupoista ja tavarataloista. Lue lisää [pelin omilta kotisivuilta](#).

# Valmiita suomalaisia roolipelejä löytyy [Roolipelikirjastosta!](#)

**FORGE & ILLUSION** Forge Illusion Game Library Forum About EN LOGIN

[INDEX](#) >> [GAME LIBRARY](#) >> [EDU](#)

## GAME LIBRARY

Game library allows you to publish your own games and browse games published by others. Free PDF -versions are available for downloading and some of the games are even available to be purchased as books, which are delivered directly into your home.


Search from Game Library

### KIISTAKAPULA

EDU

Tässä pelissä kukin pelaaja eläytyy pelaamaan hahmoaan ja käyttäytymään kuin olisi hän, pelin ajan. Hahmosta tulee siis pelaajan "minä", väliaikaisesti. Pelaajan tavoitteena on omaksua hahmonsa taustat ja motiivit, sekä käyttäytyä niiden mukaisesti - niin kuin kyseinen henkilö hänen mielestään kyseisessä tilanteessa käyttäytyisi. Pientä joustoa saa toki tehdä, jos se tuntuu parantavan yhteistä pelikokemusta, kunhan ei toimi suoraan hahmonsa kuvausta vastaan.

KIISTAKAPULA



J. TUOMAS HARVIAINEN

### SHOPPING CART [View](#)

Shopping cart is empty

---

<b>Total</b>	EUR0.00
--------------	---------

### CATEGORIES

- » Most Recent
- » edu

# Roolipelitapahtumia Suomessa

-----

- [Ropecon](#), Helsinki 27.-29.7.2019
- Larp.fi – [larpkalenteri](#)
- Pöytäroolipelitapahtuma Valocon - Jyväskylä
- Jokicon Joensuussa 29.-31.3.2019
- Valocon Jyväskylässä 5.-7.4.2019
- Hypecon Hyvinkäällä 8.6.2019
- Tracon Tampereella 6.-8.9.2019
- Wähäcon Muuramessa 1.-3.11.2019
- Tracon Hitpoint Tampereella 23.-24.11.2019
- Pöytäroolipelitapahtuma [α-con](#) helmikuu, Mikkeli, Otavan Opisto
- Larp-skenen kokoava tapahtuma XCon, lokakuu 2019 Mikkeli, Otavan Opisto

Pelataan! - KOHINA

**KO  
HI  
NA**

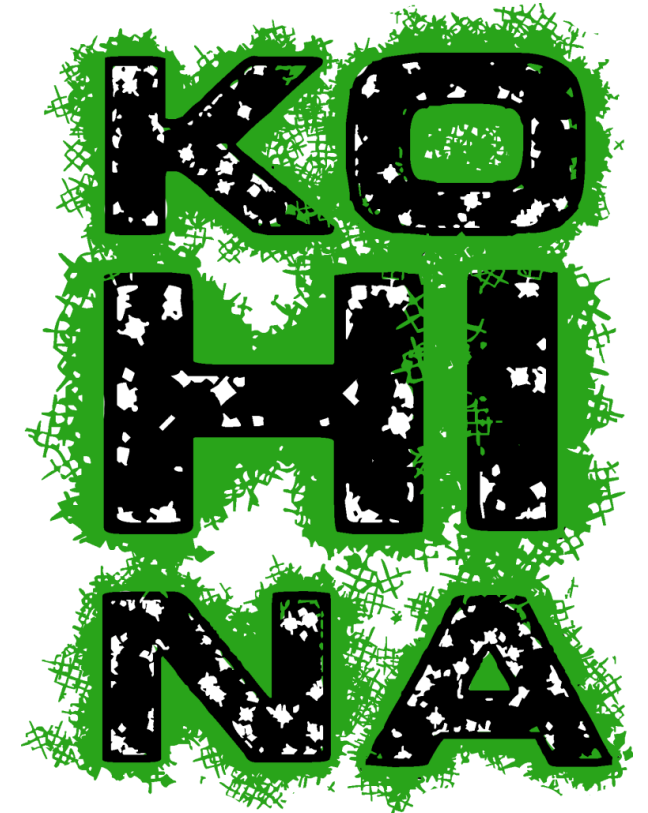
# Taustaa: KOHINA – roolipeli ryhmätoimintaan - työelämätaitoja ja -valmiuksia edistävä pöytäroolipeli

-----

- Digillä duuniin! ja SOSKU -hankkeen yhteistyönä syntynyt roolipelihässäkkä.
- Nuorten ryhmätoiminnan tapaamiset – voisiko sen pelillistää? Mitä elementtejä voisi kehittää tukemaan tapaamisen tavoitteita?
- Syntyi kevään 2018 jatkunut pelikampanja KOHINA, johon yhdistettiin myös muuta toimintaa  
-> elokuvateatteri, vr-laitteisto, arcadehalli, museovierailu, pakohuone, Heureka. Työnhaku.

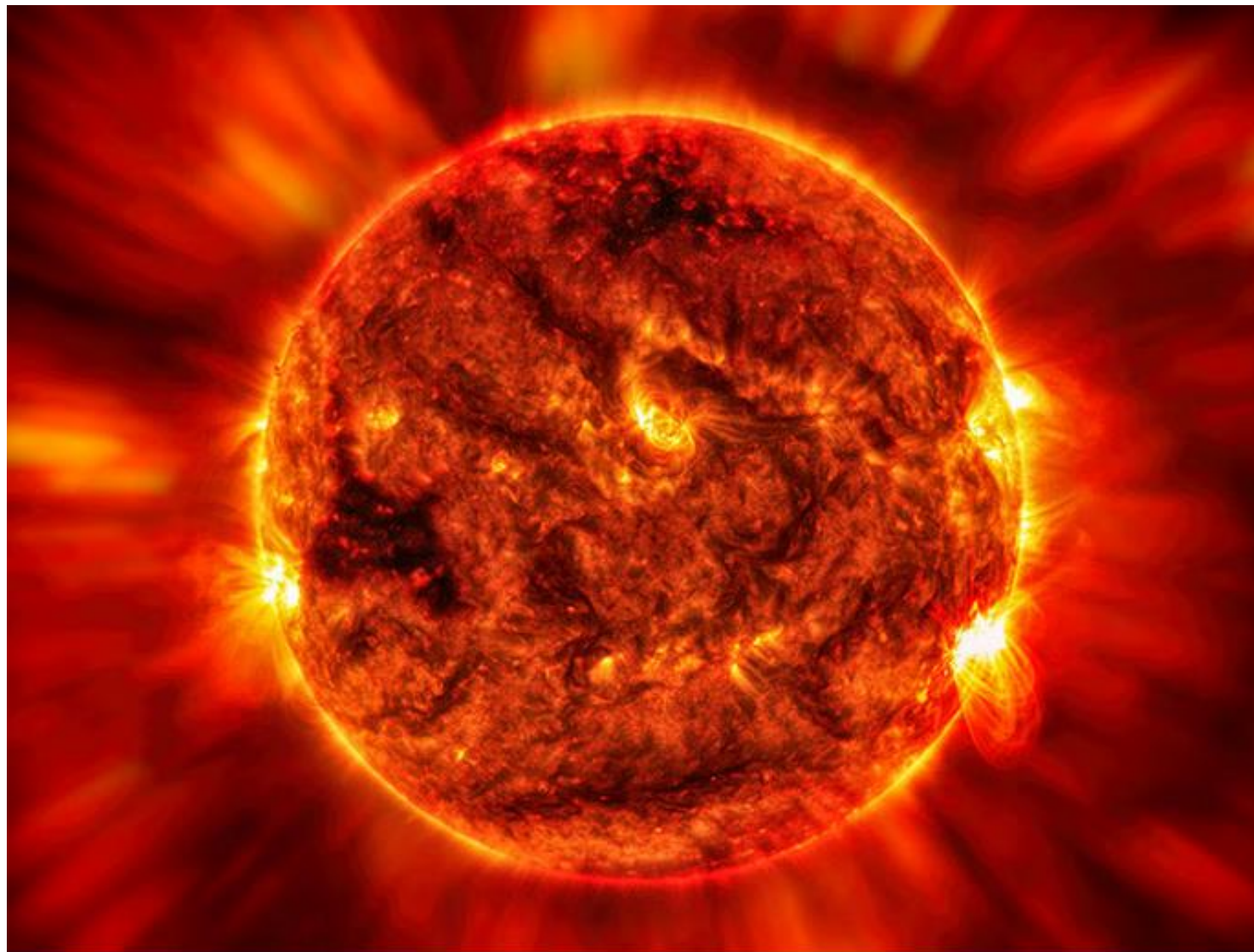
Nämäkin olivat jollain tasolla osana pelin suurta juonta.

Suuri juoni rakennettiin voimaannuttavaksi.



Pelin juoni lähtee tästä!

-----



Palaute!

-----

Mene osoitteeseen:

<http://bit.ly/dduuniin>